

HÍRMONDÓ

Az 1990. évi ünnepi könyvhét rendezvényei a Balassi Bálint Nógrád Megyei Könyvtárban

Június 1. 15.30

Városi megnyitóünnepség

A KNER Nyomda kiadványai - kiállítás

Megnyitóbeszédet mond: SÁNDOR ZOLTÁN, a Salgótarjáni Városi Tanács MEIS Osztályának munkatársa

Közreműködik: CSABA PÉTER

A megnyitó előtt és után a könyvtár előtti fórumon felállított sátrakban megvásárolhatják valamennyi könyvhétre megjelent újdonságot

14.00

KÖNYVRŐL-KÖNYVÉRT vetélkedő gyermekeknek /előadóterem/

Június 4. 9.00

Gyermekolvasóikkal találkoznak KARAKÓ JUDIT és SZ. KUNCZE MAGDOLNA, a Kétkelkes kamaszlányok kézikönyve című nagyszerű kötet szerzői /előadóterem/

Június 4. 16.30

ÍRÓ-OLVASÓ TALÁLKOZÓ

Vendégünk: FERDINANDY GYÖRGY,

a nyugati magyar irodalom jeles képviselője /előadóterem/

Június 5. 16.00

ÍRÓ-OLVASÓ TALÁLKOZÓ

Vendégünk: CHOLI DARÓCZI JÓZSEF költő, műfordító

/előadóterem/

Június 5-6. 10-16.00

CSEREBERE gyermekeknek, felnőtteknek, Régi, megúnt, de még jó állapotban lévő könyvek, képeslapok, folyóiratok cseréje /klub/

Június 8. 18.00

KÖNYVBEMUTATÓ

ERDŐS ISTVÁN: Párkányjárás c. kötetét (Palócföld könyvek) mutatjuk be olvasóinknak. Az est vendége: a szerző és HORPÁCSI SÁNDOR, a könyv lektora. Házigazda: PÁL JÓZSEF, a Palócföld főszerkesztője /előadóterem/

ÜNNEPI KÖNYVHÉT 1990

Képek az 1989. évi ünnepi könyvhét rendezvényeiről

Itt a nyár!

Elérkezett a nyári szabadságok, a vakációk időszaka. Még talán nem késő megtervezni a család nyári programját. A szervezett üdülési formák, az utazási irodák által meghirdetett kül- és belföldi utak, a hétvégi túrák mind-mind gondos előkészületeket kívánnak.

Milyen útvonalon kívánunk eljutni a kitűzött célhoz, milyen közlekedési eszközt veszünk igénybe, hol és mennyiért kapunk szállást? - sorolhatnánk a kérdéseket.

Könyvtárunk állományában térképek, autótalaszok, "Panoráma" külföldi és belföldi utikönyvek, városkalauzok segítik az utazni készülő olvasókat.

Különösen figyelmébe ajánljuk olvasóinknak az általános tájékoztatósi ponton található hasznos kézikönyveket: pl. vasúti és autóbusszmenetrendeket. Dr. Braun Márton - Lerch Attila "Olcsón nyugaton" c. könyve értékes tájékoztatást nyújt a külföldi utazás feltételeiről, a nemzetközi kedvezményekről, árákról, pénznemekről, olcsó szálláslehetőségekről. Ugyancsak felhívjuk figyelmüket a "Világútleve"-'99 ország - Tények, tippek, trükkök a külföldi utazóknak s a "Tények adatoknak" c. kiadványokra, amelyek adatokat tartalmaznak a külföldi ünnepnapokról, a magyar külképviseletekről, a nemzetközi repülő- vonat- autóbussz- és kempingutakokról.

A hazai turisztikai programok, üdülési lehetőségek, hétvégi kirándulások tervezésében sok aktuális információt biztosítanak az alábbi kiadványaink: Országjárók könyve, Vártúrák kalauza, Magyarországi kemping kalauz.

Egy különösen gyakorlatias segítséget nyújtó sorozatra hívjuk fel figyelmüket: a "Tájak, Korok, Múzeumok Kiskönyvtára" c. sorozat egy-egy füzeté térképpel, az adott magyarországi látnivaló történeti múltjával, a múzeumi kiállítások rövid ismertetésével, sőt utazási- és szálláslehetőségekkel is segíti a nyári programok kialakítását.

Természetesen könyvtári állományunknak csupán 1-1 érdekesebb elemére hívtuk fel most olvasóink figyelmét. Találkozunk a könyvtárban!

S ha idén nincs lehetőség utazásra, nyaralásra, a színes utikalandók, útleírások elolvasása talán kárpótolhat bennünket!

Új kiadványaink

Gyarapodási jegyzék 1989

A könyvtárunk évenként megjelenő kiadványa az előző év helyismereti gyarapodását dolgozza fel. A jegyzék első részében a könyvtárellátótól, antikváriumoktól, magánüzemeltetőktől vásárolt, kötelempéldányként, illetve ajándékként kapott könyvek, térképek, szakdolgozatok címléírását közöljük.

A megjegyzésben tüntetjük fel a helyi vonatkozásokat, a könyvről szóló fontosabb intézkedést, kritikát. A zárórész egy egyesített név-, tárgy-, földrajzi- és intézménynévmutató.

ÉVFORDULÓ

100 éve, 1890. június 18-án született FERENCZY BÉNI szobrászművész. Apja FERENCZY Károly, a nagybányai festőiskola vezéralakja. Ikertestvére Ferenczy Noémi gobelinművész.

A Ferenczy családban megnyilvánuló művészi tehetség csodálatos öröklődésének titkaihoz Genthon István művészettörténész olyan nagy példákat hasonlít, mint Dürer, Bach, Thomas Mann, Markó Károly családja.

Ferenczy Béni Nagybányán maga is festőként kezdte pályáját. 1908-tól Firenzében, 1910-ben Münchenben tanulta a faragás, mintázás művészetét, majd Párizsban fejlesztette tehetségét. A tanácsköztársaság leverése után Nagybányáról emigrációba kényszerült először Pozsonyba, majd Bécsbe, ahol 12 évig élt. A Szovjetunióban is élt 3 évig, itt vette el "Erzsi asszonyt", aki ettől kezdve ihlető társaként élete közép-

pontjában állott. 1936-ban tért haza. Budapest ostroma alatt számos kisléplakja, rajza megsemmisült. 1945 után főiskolai tanár lett.

1948-ban Kossuth-díjjal tüntették ki. 1956-ban megbénult. Szívós akaratával megtanult bal kézzel rajzolni, és 1959-ben már megmintázta egyik legszebb művét, az Aranykort. 1967-ben halt meg.

Ferenczy Béni a magyar képzőművészet egyik legműveltebb és legérzékenyebb alkotóművésze volt. Műveit mélyes humanizmus és rendkívüli érzelmi gazdagság jellemzi. Merengő, elrövedő tekintetű szobrai mozdíthatatlan belső harmóniák hordozói /Szerelmespár/. Más szobrainál pedig éppen a mozdulatkifejező természetes szépsége adja meg a művek varázsát /Lépő nő, A kis alpinista/.

Műveinek értékét, hitelét a művészi megjelenítés, a forma szépségén túl a művekben kifejeződő magatartás, az ember tisztelete adja meg.

Megkérdeztük olvasóinkat

Mi a véleménye rólunk?

A salgótarjáni Petőfi Sándor Általános Iskola 1.a. osztályos kisdíákjaival rendszeresen látogatjuk a könyvtár gyermekrészlegét. A kellemes környezet, a könyvtárosok segítőkészsége és érdekes tájékoztatása a 31 kislány közül többen tett a könyvtár állandó látogatójává.

Mi a Zsolnai-féle, Nyelvi-Irodalmi-Kommunikációs Nevelési program szerint tanuljuk a magyar nyelv és irodalom tantárgyat. Ehhez egyrészt a könyvtár berendezésével, a könyvek elhelyezési módjával, a könyvek között való eligazodással ismerkedtünk meg. A program tanításához valamennyi nyomtatott segédanyaggal rendelkezik a könyvtár, s ez a szakmai segítség színvonalát tovább emeli.

Örömmel mondhatom, hogy a gyerekek otthonosan mozognak, válogatnak a könyvek között, s viselkedéskultúrájukra rendkívül jó hatást gyakorolt az itt található környezet. Úgy gondolom érdemes megemlíteni a gyerekkönyvtárosokat, akik gyermekszerezetükkel, mintaadással lehetővé tették, hogy a 31 gyerek ne zajongjon, hanem meghitt beszélgetést folytasson.

Az irodalommal, közelebről a versekkel, mesékkel itt kezdtek igazán megismerkedni a gyerekek. A gyermekfolyóiratokat itt kezdték el elsőként "komolyan" forgatni, megismerni. Ebben pedig épp az a nagyszerű, hogy mindenkinél ott lehet az a könyv, folyóirat, amiről éppen beszélgetnek, foglalkoznak. Ezt az iskolában nem tudjuk megtenni. Több foglalkozáson dolgoztunk fel itt a kispikái műfajhoz tartozó népköltészeti alkotásokat, melyek használatára felbecsülhetetlen értékű lett az órákon.

Én az iskolai munkámban jól tudom kamatoztatni az itt hallottakat, feldolgozottakat, a gyerekek pedig épp a "betűvetés" időszakában kapták meg a legilletékesebbek segítségét.

Kérésem: a felnőtt olvasók, de olykor a más részlegben dolgozó könyvtári dolgozók legyenek kissé megértőbbek, türelmesebbek a gyerekekkel, mert a sok kicsi, bárhol is igyekeznek, nem tud mindig teljes némaságban dolgozni és járni.

Danyi Istvánné
Petőfi S. Ált. Isk.

Szentiváni tűzgyújtás

Június 24. előestéje volt a szertartásos tűzgyújtás legfőbb időpontja magyar nyelvterületen. A szokás napjainkban erősen tűnően van, bár néhány magyar faluban még megrakják a szentiváni tüzet.

A keresztény egyház éppen a leglátványosabb szokásokat irtotta ki, s az egykori tűzimádásból csupán a házi tűzhelyre vonatkozó hiedelmek és ritusok maradtak meg népünknel.

A szentiváni tűzgyújtáshoz sokféle hiedelem fűződött. Bod Péter feljegyzése szerint /1750-es évek/ üszögöket vittek a gyermekek, és

felszúrták a káposztáskertben, hogy a hernyó a káposztát meg ne egye, vagy a vetések közé, hogy a gabona "meg ne üszögesedjék". A tűzgrás alkalmából a tűzbe dobott gyümölcsnek gyógyító erőt tulajdonítottak. A gyermekeknek "szentiváni" almát adtak, hogy betegek ne legyenek. Szokás volt mezei virágokból koszorút kötni s ezt a ház elejére akasztani tűzvész ellen.

Már a 18. században feljegyezték, hogy a szentiváni tüzet a lányok átugrálják. Ilyenkor a fiúk figyelik, hogy milyen ügyesen mozognak ugrás közben a lányok.

Szentiván-napi tűzgrás (Kazár, Nógrád megye)

HÍREK

A Közép-Szlovákiai Kulturális Napok rendezvényeit Branislav Petroch a Kerületi Nemzeti Bizottság elnöke nyitotta meg.

A NYELVI PÁLYÁZAT NYERTESEI

Táborozás:

Kajdy Adrienn Balassagyarmat, Arató Mária Balassagyarmat, Tóth Henriett Pásztó

700 Ft-os könyvutalvány:

Szalai Anita Balassagyarmat, Harmat Andrea Balassagyarmat

500 Ft-os könyvutalvány:

Cselényi Noémi Balassagyarmat, Válint Ingrid Mátraterenye

300 Ft-os könyvutalvány:

Válint Evelin Mátraterenye, Teleki Mónika Dorogháza

Dr. Grétsy László a Magyar Nyelv Hete záróünnepségén gratulált a nyelvi olvasópályázat nyerteseinek.

A Komárom Megyei Könyvtár és könyvtárunk 1990. június 22-július 1. között megrendezi a szlovák nemzetiségi uttörők olvasótáborát. Ebben az évben a tábor színhelye a Komárom megyei Tardosbánya, Nógrád megyét 25 felsőtagozatos (6-7. osztályos) tanuló fogja képviselni a táborban.

A zenei rejtvény első fordulójában hanglemezt nyertek:

Balicza Klára Salgótarján, Salgó út 4; Boros Istvánné Salgótarján, Salgó út 5; Horváth Mónika Salgótarján, Arany János út 25.

A helyes megfejtők közül könyvjutalomban részesültek:

Bogár Edina Salgótarján, Gorkij-lakótelep 16., Csonka Dénes, Salgótarján, Nyírfácska út 1., Mészáros Ibolya, Salgótarján, Újakna út 23/B., Kaspár Ferenc, Salgótarján, Toldi út 3., Ruzsinszki Gábor, Salgótarján, Alkotmány út 3.

GYEREKEKNEK

SZÜNETEI BEHARANGOZÓ

Gyere el!

Videoprogram
gyógyírmas
bábszínház
PEPÉ könyvtár
városismereti

vár!

Nyáron is nyitva a könyvtár!

TUDDO-E?

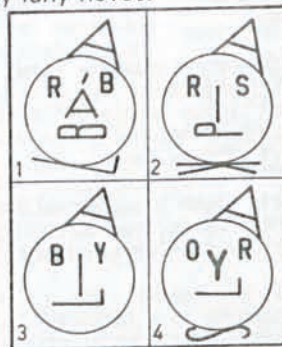

Rekordok az állatvilágban

A legnagyobbat ugrik testhosszához képest a bolha: teljesítménye 3-4 méter, vagyis testméretének 200-szoros. Ebben a versenyben az őserdők ura, a királytigris 4-5 méteres ugrásával az utolsók között van, hiszen testhosszának "mindössze" háromszorosát ugorja.

REJTVÉNY

Minden arckép egy-egy név betűiből készült. Rakjátok helyes sorrendbe a betűket és találjátok ki a név lány nevét!

- 1.....
- 2.....
- 3.....
- 4.....

A megfejtést június 20-ig, a gyermekkönyvtárban elhelyezett gyűjtőláda ba dobjátok be!
Jó rejtvényfejtést!

Idégenyelvű folyóiratok a gyermekkönyvtárban

VIDEÓMOZI

6. 15.00

Délutáni matiné
Kukori és Korkoda
 (rajzfilm, r.: Mata J.)
 - gyermekkönyvtár -

13. 15.00

Délutáni matiné
A bátor lovacska
 (rajzfilm, r.: Ferré, G.)
 - gyermekkönyvtár -

14. 17.00

"Sikerfilmek újra - videón"
A szél dühe
 (olasz-spanyol film, r.: Camus, M.)
 - előadóterem -

20. 15.00

Szünnidei matiné
Atomhangya
 (amerikai rajzfilm, r.: Barbera, J.)
 - gyermekkönyvtár -

21. 17.00

"Sikerfilmek újra - videón"
Flashdance
 (amerikai zenés film, r.: Hedley T.)

27. 15.00

Szünnidei matiné
Kurta farkú Peti cica Americában
 (rajzfilm, r.: Lasseby, S.)
 - gyermekkönyvtár -

28. 17.00

"Sikerfilmek újra - videón"
A pokol katonái
 (amerikai film, r.: Siegel, R.J.)
 - előadóterem -

KISCSOPORTOK FOGLALKOZÁSAI

ZENEBARÁT KÖR

4. 17.30.
 VANGELIS: Mask
 T2: Morning
 Roy Harper: Work of Heart
 - kiselőadó -

SCI-FI KLUB

26. 17.00
 - előadóterem -

BALASSI BÁLINT ASZTALTÁRSASÁG

15. 16.00
 - klub -

Kiscsoportjaink működése július-
 augusztus hónapban szünetel.
 Szeptemberben újra várják tagjai-
 ukat!

NYITVATARTÁS

KÖLCSÖNZŐ, OLVASÓTEREM
 AUDIÓ-VIZUÁLIS RÉSZLEG

Hétfőtől-péntekig 10-19
 Szombat 9-17

GYERMEKKÖNYVTÁR
 Hétfőtől-péntekig 10-18
 Szombat 9-17

BÜFÉ
 Hétfőtől-péntekig 10-18
 Szombat 9-12

TELEFONSZÁMAINK
 KÖZPONT 14-954
 14-929

MELLÉKÁLLOMÁSOK
 Általános tájékoztatás 31
 Kölcsönzési nyilvántartás 28
 Szaktájékoztatás 25
 Gyermekkönyvtár 32
 Városi módszertan 20

KIÁLLÍTÁS

A KNER Nyomda kiadványai
 (A kiállítás PATKÓS ISTVÁN gyűjtemé-
 nyéből és a megyei könyvtár állomá-
 nyának értékes köteteiből készült.)
**Megtekinthető: június 1-től július
 28-ig.**

KOSZORÚ A MAGYAR KÖLTÉSZET TAVASZI VIRÁGAIBÓL

FALUDI FERENC
 ÁNYOS PÁL, BACSÁNYI JÁNOS, DAYKA
 GÁBOR, VERSEGHY FERENC, VIRÁG
 BENEDEK, KISFALUDY SÁNDOR
 KAZINCZY FERENC, SZEMERE
 PÁL, KÖLCSEY FERENC ÉS
 BERZSENYI DÁNIEL
 MUNKÁIBÓL
 ÖSSZEÁLLITOTTA
 KIRÁLY GYÖRGY

GYOMÁN, 1921.
 NYOMTATTATOTT KNER IZIDOR
 KÖLTSEGEN ÉS BETŪVEL

TÁJÉKOZTATÁS

**Fűtés, szellőzés; magyarázkodás és
 intézkedés**

A könyvtár megnyitása óta látogató-
 ink gyakori kérdése:

- miért nincs megfelelő fűtés a földszinti terekben, irodákban?
- miért fűtünk olyan nagyon az emeleti részen?
- miért olyan zajos a szellőzte-
 tő berendezés, hogy azt 1-2 óra
 után már nem lehet elviselni?

Ezeket a kérdéseket - mi, a könyv-
 tárban dolgozók is - feltettük a ha-
 vonta - kéthavonta összehívott hely-
 színi szemlén a tervezőknek - LAKÓ-
 TERV -, a kivitelezőknek - NÁÉV, HŰ-
 VILL Leányvállalat -, bonyolítónak -
 NOMBRE -, kérve a megoldást télen az
 egyenletes fűtésre; nyáron a zajta-
 lan érzékelhető szellőztetésre, hű-
 tésre.

Kérdésünkre választ, magyarázkodást,
 felelősség áthárítást kaptunk sokat,
 de megoldást: a megfelelő fűtést és
 szellőztetést azt nem. Az ügy végül
 is az igazságszolgáltatás elé ke-
 rült, illetve a NOMBRE-rel együtt
 bírósági úton kezdünk úgymond "sze-
 rencsét próbálni".

HÍRMONDÓ
 Kiadja a Balassi Bálint Nógrád Megyei Könyvtár
 Felelős kiadó: Szabó Ernőné mb.ig.
 Megjelenik: havonta
 HU ISSN 0865-5286
 Készült: a BBNMK nyomdaüzemében.

A közel két évi vita és a peres el-
 járás beindítása után jutottunk el
 odáig, hogy

- a kivitelező vállalat vállalta a fűtési problémák kijavítását 1990. május 10-ig.
- a szellőző berendezés javításá-
 hoz 3 db szabályzó zsalu beépí-
 tését, 1990. május 20-ig, majd
 a rendszer felülvizsgálatát.

Szerelők jöttek, mentek, dolgoztak a házban.

A tervező, a kivitelező, a bonyolító várja a bírósági szakértők véleményét arról, ki mennyiben felelős a mulasztásokért, ki mennyiben "részesedik" ezekből a forintokból.

A könyvtárosok, a könyvtár vezetői pedig várják a határidők leteltét, bízva abban, hogy

- a szakemberek most már jó munkát végeztek, és hogy
- a jövőben ne kelljen szégyenkez-
 nünk, magyarázkodnunk a kedves
 könyvtári látogatók előtt mások
 helyett.

Noskó Sándor
 gazd. ig.h.

A HÓNAP KÖNYVE

90 éve, 1900. június 28-án szüle-
 tett Cserépfalvi Imre könyvkereske-
 dő és könyvkiadó. 1927-ben nyitott
 könyvkereskedést Budapesten, 1934-
 ben kiadóvállalatot alapított, amely
 1949-ig állt fenn. Forradalmi iro-
 dalmi termékek kiadásával és ter-
 jesztésével járult hozzá a munkás-
 mozgalom ügyéhez. Ő adta ki többek
 között József Attila, Bálint György,
 Radnóti Miklós műveit. Könyveit
 igyekezett egyszerűen, de szépen ki-
 adni; enyhített a könyvek túlzás-
 foltságán, új betűtípust alkalma-
 zott, a fehér papír helyett a sárgán
 színezett fél-famentes papír került
 előtérbe.

József Attilához nemcsak munka-
 társi viszony, hanem szoros barátság
 is fűzte.

1936 decemberében jelentette meg a
 Nagyon fáj című verseskötetet. A kö-
 tetet maga József Attila szerkesz-
 tette, a műszaki szerkesztést is ő
 végezte. A verseskötet minden olda-
 lának szélére rányomtatta: Nagyon
 fáj. A címetet pirossal nyomatta.

A versek már önmagukban is nagy
 hatást váltanak ki az olvasókból, de
 így együtt hatásuk lenyűgöző és hát-
 borzongató.

Néhány cím a kötet versei közül:
 Levegőt!, A Dunánál, Kései sirató,
 Judit, A város peremén és természe-
 tesen a címadó vers: **Nagyon fáj.**

Olvasóinknak nem az eredeti, 1936-
 os kiadást mutatjuk be, hanem annak
 1989-ben készült hasonmás kiadását.
Megtekinthető a földszinti tárlóban.